

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРОВАНІХ ЗМІСТОВИХ ЛІНІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Микола Коломієць

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Київ, Україна

***Анотація:** обґрунтовано необхідність започаткування курсу за вибором майбутнім вчителям технологій, спрямованого на формування у них дидактично обґрунтованої системи знань, практичних умінь і навичок з реалізації інтегрованих змістових ліній необхідних для організації та проведення уроків з трудового навчання та технологій за програмами НУШ.*

***Ключові слова:** компетентність, наскрізні (інтегровані) змістові лінії, підготовка вчителя технологій.*

Входження України у європейський і світовий освітній простір вимагає проведення модернізації освіти в контексті її відповідності сучасним вимогам. Водночас особливого значення набуває середня освіта, яка є підґрунтям для успішного здобуття освіти наступних рівнів, самоосвіти впродовж життя. Зазначимо, що ЗУ «Про освіту» окреслює мету повної загальної середньої освіти як «всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності» [1].

Для досягнення цієї мети діяльність закладів освіти організовується з урахуванням положень компетентнісного підходу, що передбачає формування у здобувачів освіти системи ключових і предметних компетентностей, визначених законодавством. «Для формування ключових і предметних

компетентностей у зміст кожного предмету закладено наскрізні змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» [2], метою яких є формування в здобувачів освіти здатності реалізовувати здобуті знання та вміння в реальних життєвих ситуаціях.

Для підготовки майбутніх учителів трудового навчання і технологій до реалізації інтегрованих змістових ліній на уроках технологій нами запропоновано курс за вибором «Інтегровані змістовні лінії уроків технологій», для здобувачів освіти 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Метою курсу є формування дидактично обґрунтованої системи знань, практичних умінь і навичок з реалізації інтегрованих змістових ліній необхідних для організації та проведення уроків з трудового навчання та технологій за програмами НУШ. Курс розрахований на 3 кредити ECTS і складається із двох модулів: «Інтегровані змістові лінії як домінанта освітнього простору сучасної школи» і «Реалізація інтегрованої змістової лінії «Екологічна безпека та сталий розвиток» учнів під час вивчення технологій».

Виділення в окремий модуль інтегрованої змістової лінії «Екологічна безпека та сталий розвиток» обумовлено безальтернативністю стратегії сталого розвитку на сучасному етапі розвитку цивілізації [3; 4]. «Сьогодні вона є системою теоретичних, методологічних, та аксіологічних установ, що визнаються багатьма науковцями та враховуються у вирішенні завдань суспільного розвитку. У документах ООН перехід до сталого розвитку суспільства на сьогодні визначено як основну мету тисячоліття, а найважливішим його компонентом розглядається освіта» [3, с.13]. Крім того, цілі сталого розвитку корелюють з іншими інтегрованими змістовими лініями та метою загальної середньої освіти в цілому, оскільки передбачають розвиток громадянського суспільства, покращення здоров'я населення, підвищення якості освіти громадян тощо [5].

Вивчення означеного курсу передбачає досягнення наступних результатів навчання:

- володіє знаннями про реалізацію стратегії сталого розвитку та екологічної безпеки на уроках технологій;
- володіє знаннями про здоровий спосіб життя і збереження здоров'я здобувачів освіти на уроках технологій та позакласній роботі;
- володіє знаннями про формування у школярів на уроках технологій громадянської позиції та відповідальності за свої дії перед суспільством, гендерної рівності, національної самосвідомості;
- знає шляхи формування лідерських якостей, підприємливості і економічної грамотності;
- застосовує різноманітні форми і методи для формування в учнів екологічної свідомості, прагнення до ощадливого використання природних ресурсів та збереження довкілля;
- залучає учнів до суспільно-корисної проєктної діяльності, спрямованої на розвиток громад і територій, пропагування культурних і історичних традицій українського народу.

Сформовані в процесі вивчення курсу компетентності сприятимуть підвищенню готовності майбутніх учителів трудового навчання і технологій до організації навчальних занять з урахуванням життєвих потреб учня, його інтересів та природних здібностей.

Література

1. Про освіту (із змінами та доповненнями). Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> (дата звернення 07.02.2024)
2. Трудове навчання 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.
3. Коренева І.М. Система підготовки майбутніх учителів біології до реалізації функцій освіти для сталого розвитку: монографія. Суми, 2019. 526 с.
4. Коломієць М.Б. Завдання курсу “Педагогіка” у контексті стратегії сталого розвитку в процесі підготовки вчителів технології. *Науково-дослідна*

робота в системі підготовки фахівців-педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (19-20 вересня 2019 р., м. Бердянськ). Бердянськ : БДПУ, 2019. С. 123-124.

5. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь / Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf> (дата звернення 07.02.2024)

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ВИРОБІВ У ТЕХНІЦІ ЛОЗОПЛЕТІННЯ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ У 5 КЛАСІ

Микола Коломієць, Наталія Харченко

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Київ, Україна

Анотація: обґрунтовано, що використання проектних технологій при навчанні учнів 5 класу технології лозоплетіння сприяють формуванню ключових компетентностей.

Ключові слова: компетентність, лозоплетіння, папероплетіння, етапи проекту.

Уроки технологій у 5 класі передбачають виконання Державного стандарту базової середньої освіти та Закону України “Про освіту”. Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти вимоги до обов’язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу [1]. «Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність» [2, п.15, ст. 1]. Отже, компетентність – це здобута в процесі активної освітньої діяльності інтегрована здатність учня, що включає в